

KOPIO

Hankereklä 27.12.2007/MNi

**RUSKO
UURNAHAUTAUSMAA**

Arkeologinen koekuopitus 2007

Sisällys

Perustiedot kohteesta	3
1. Aluksi	4
2. Tutkimusalueen sijainti ja rajaus	4
3. Tutkimustoimenpiteet	5
4. Vuoden 2007 tutkimustulokset	5
Koekuoppakuvaukset	
Yhteenvedo peltokerrostumasta ja löydöksistä	8
5. Lopuksi	9
6. Muita havaintoja	10
Peruskarttaote 1:20000	11
Yleiskartta 1:500	12
Koekuopat 20, 25, 30	13
Esineluettelo	14
Mustavalkonegatiiviluettelo	17
Pinnakkaiskuvat	18
Kuvaliitteet	19-20

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

KOHTEEN PERUSTIEDOT

Kohteen nimi: Rusko, Uurnahautausmaa
Muinaisjäännösrekisteritunnus:
Muinaisjäännöstyyppi: Mahdollinen historiallisen ajan asuinpaikka
Rauhoitusluokka:
Peruskartta: 1044 07 Rusko
Tutkitun alueen keskikoordinaatit: p=6722 800, i=3237 460, z=32-36
Etäisyystieto: 60 m etelään Ruskon kirkosta

OMISTAJATIEDOT

Kunta ja kylä: Rusko, Munittula
Tila- ja omistustiedot: 707-408-2-9 Mäkirinne
Ruskon seurakunta

ARKISTOTIEDOT

Tutkimukset: ei aiempia tutkimuksia
Aikaisemmat löydöt: ei aikaisempia löytöjä

KOEKUOPITUS 2007

Kaivauksenjohtaja: Heljä Brusila, tutkija, Turun maakuntamuseo
Aika: 26.-27.7.2007
Koekuopitetun alueen laajuus:
Löydöt: TMM 22468:1-20
Kuvat: mustavalkonegatiivit KF2007:435-450

1. Aluksi

Ruskon keskiaikaisen kirkon ympäristön kunnostusta suunniteltaessa teetti Ruskon seurakunta suunnitelman myös uurnahautausmaata varten. Uudeksi hautausmaaksi aiottu alue sijaitsee olemassa olevien hautausmaiden ulkopuolella, kirkosta noin 60-90 m etelään. Kyseessä on alue, jolle oli merkitty ”Klockares huus” -nimellä kaksi rakennusta Olof Mörtin karttaan vuodelta 1692. Kunnostussuunnitelmaa koskevassa lausunnossa (13.4.2007) Museovirasto edellytti uurnahautausmaa-alueen arkeologista koetutkimusta, koska rakentamishanke saattoi koskea muinaismuistolain tarkoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä, historiallisen ajan asuinpaikkaa. Paikan koetutkimus oli aiheellinen myös siksi, että se sijaitsee Ruskonjoen länsirannalla, jossa rautakaudenkin muinaisjäännösten – muun muassa ruumiskalmiston – löytyminen on mahdollista. Kilometrin säteellä kirkosta itään, pohjoiseen ja koilliseen on peltoalueilta löytynyt useampia kuppi- kiviä.

Tämänkertaisen arkeologisen tutkimuksen tavoitteena oli pelkästään selvittää, sijaitsiko uurnahautausmaaksi suunnitellulla alueella historiallisen ajan tai jopa esihistoriallisen ajan kiinteä muinaisjäännös. Tutkimus oli luonteeltaan koetutkimus, jossa mahdollisen muinaisjäännöksen olemassa oloa ja sijaintia haarukoitiin koekuoppien avulla. Arkeologisia kaivauksia ei ollut tarkoitus suorittaa tässä vaiheessa. Niistä oli määrä neuvotella Museoviraston kanssa erikseen, mikäli rakentaminen tulisi koskemaan muinaisjäännöksen aluetta eikä suunnitelmia olisi mahdollista muuttaa.

Tutkimusten suorittamista koskevan kustannuskyselyn jälkeen Ruskon seurakunta tilasi työn Turun maakuntamuseosta. Uurnahautausmaan alueen arkeologinen koekuopitus suoritettiin 26.-27.7.2007 allekirjoittaneen johdolla. Tutkimuksissa avusti arkeologian opiskelija Leo Salminen. Koekuopat kaivettiin BopCat –tyyppisellä pienkaivinkoneella, jota käytti seurakuntamestari Taito Aho. Tutkimusajankohtana sääolosuhteet olivat hyvät.

Tutkimusraporttia on laadittu kolme kappaletta, joista alkuperäistä säilytetään Turun maakuntamuseon arkistossa ja kopiot on toimitettu Museovirastoon ja Ruskon seurakunnalle. Löytöesineet, joita otettiin talteen harkiten esimerkinomaisesti, on luetteloitu Turun maakuntamuseon esinekokoelmiin päänumerolle TMM 22468. Mustavalkonegatiivit on luetteloitu museon kuva-arkistoon numeroille KF2007:435-450.

2. Tutkimusalueen sijainti ja rajaus

Tutkimusalue sijaitsee Ruskon kirkon eteläpuolella, heti hautausmaiden ohi johtavan ajotien kaakkoispuolella (Liite 1 ja 2). Alue on Ruskonjoen länsirannalla olevaa, itään viettävää rinnettä, joka laskee joen mutkassa olevaan loivempaan rantapeltoon. Joki virtaa noin 100-150 m:n päässä tutkimusalueesta.

Rinne, jolle tutkimukset kohdistuivat, on nykyisin puistomaisesti hoidettua aluetta. Se rajautuu etelän puolella kallioiseen metsäkukkulaan, luoteessa ajotiehen, koillisessa luonnontilassa nykyisin olevaan rinteeseen, jossa on jäljellä vanha kellari ja idässä rantapeltoon. Hoidetun alueen eteläpuolisko on avointa nurmikenttää, pohjoisnurkka on istutettu havupuulle (Kuvat 1 ja 2). Ennen seurakunnan omistukseen siirtymistä 1980-

luvulla rinne on ollut viljelysmaana, muun muassa perunamaana. Peltona alue näyttää olleen ainakin 1700-luvulta lähtien. Alueen lounaisnurkassa tien varressa on sijainnut Kainosen taloksi mainittu asuinrakennus, joka on purettu 1950-luvun jälkeen ja jonka vajarakennus on vielä tien varressa jäljellä seurakunnan varastona. Purettu rakennuksen aluetta oli sittemmin käytetty kaatopaikkana. Alueen siirryttyä seurakunnan omistukseen kaatopaikka-alue siivottiin ja kunnostettiin. Rakennuksen perustukset olivat tulleet silloin esille.

Koekuopat tehtiin noin 25 x 40 m laajalle alueelle. Se käsitti rinteeseen avoimen osan länsipuoliskon tien reunavallin juurelta rinteeseen puoliväliin ja kallion juurelta pohjoispuoliskon puuistutuksiin asti. Kainosen talon pihapiiriä ei koekuopittu, koska se oli käsitelty jo kaatopaikka-alueen kunnostustöiden yhteydessä. Nyt alueella kasvaa koivikko.

3. Tutkimustoimenpiteet

Tutkimus tehtiin konekaivun seurannan periaatteella siten, että kaivaminen eteni arkeologien valvonnassa noin 10-20 cm kerroksina alaspäin. Lapiota ja lastaa käytettiin havaintojen tarkistuksiin. Kuopat kaivettiin kyntökerroksen alaiseen koskemattomaan pohjakerrostumaan asti.

Koekuoppia tehtiin 38 kpl ja ne kaivettiin pääsääntöisesti koneen kauhan levyisiksi (55 cm) ja 3 m:n pituisiksi. Rinteeseen alimman rivin koekuopat olivat 2 m:n pituisia. Koekuopat kaivettiin 8 linjaa pitkin rinteeseen yläosasta alaosaan eli luode-kaakko-suuntaisina riveinä. Linjojen etäisyys toisistaan oli 5 m lukuun ottamatta linjojen 4 ja 5 sekä 7 ja 8 väliä. Istutusten vuoksi kyseiset välit olivat 6 ja 4 m. Kullakin linjalla koekuoppien väli oli 3 m. Linjat 1-8 olivat kohtisuorassa tien varteen, sähköpylväiden väliin merkittyyn peruslinjaan nähden. Sähköpylväiden väli on 50 m ja niistä lounaan puoleinen sijaitsee Kainosen vajan nurkalla, koillisen puoleinen uuden ja vanhan hautausmaan välistä kulkevan huoltotien risteyksessä tien kaakkoisreunassa. Linja 1 alkoi 19,50 m:n päästä vajan nurkalla olevasta pylväästä. (Ks. liitekartta 2)

4. Vuoden 2007 tutkimustulokset

Koekuoppakuvaukset

Linja 1

Kuoppa 1	Kaivettu syvyys 25 cm. Multamaata 15-20 cm, jossa nykyaik. astioiden palasia, mm. pullolasia. Runsaasti nykyaik. tiilenpaloja. Kerrostuman alla puhdas hiekka.
Kuoppa 2	Kaivettu syvyys 60 cm. Multamaassa pohjasaveen asti mm. pullolasia, punasaviastian, seltteripullon ja fajanssiastian paloja, nykyaik. tiilenpaloja. Kerrostuman alla kova savipohja, jota kaivettiin 60 cm:n syvyyteen asti.
Kuoppa 3	Kaivettu syvyys 40 cm. Savensekaista multamaata, jossa mm seltteripullon pala ja nykyaik. tiilenpaloja. Savipohja
Kuoppa 4	Kaivettu syvyys 20 cm. Multamaata, jossa nykyaik. tiilimurskaa ja posliinia. Savipohja.

Kuoppa 5 Kaivettu syvyys 50 cm. Kuivaa multamaata n. 45 cm:n syvyyteen, jossa pohjaa myöten mm. nykyaik. posliinastian paloja, nauvoja ja tiilenkappaleita, myös irtokiviä. Savipohja.

Linja 2

Kuoppa 6 Kaivettu syvyys 20 cm. Turpeen alla likainen hiekkamaa, jossa tiilimurskaa. Alla puhdas hiekka, jossa tien suuntainen auran ura.

Kuoppa 7 Kaivettu syvyys 30 cm. Hiekan sek. multamaata 25 cm, jossa pohjaa myöten tiilimurskaa. Savipohja.

Kuoppa 8 Kaivettu syvyys 30 cm. Savensek. multamaata 25 cm, jossa pohjaa myöten posliinipaloja ja tiilimurskaa. Savipohja.

Kuoppa 9 Kaivettu syvyys 50 cm. Multamaata 45 cm, jossa mm tasolasia ja jokunen tiilenpala. Savipohja.

Kuoppa 10 Kaivettu syvyys 60 – 65 cm. Multamaata, jonka ylemmissä kerrostumissa fajanssin ja punasaviastian paloja, mutta tiilen kappaleita pohjaa myöten. Koekuopan yläosassa kuopanne, jossa maa samanlaista kuin muuallakin. Savipohja.

Linja 3

Kuoppa 11 Kaivettu syvyys 30 cm. Pinnassa likaantunutta hiekkamaata, alla puhdas hiekka.

Kuoppa 12 Kaivettu syvyys 30 cm. Saven ja mullan sekaista maata, jossa vähän tiilimurskaa. Savipohja

Kuoppa 13 Kaivettu syvyys 30 cm. Multamaata, jossa vähän tiilimurskaa. Savipohja.

Kuoppa 14 Kaivettu syvyys 60 cm. Multamaata, jossa vähän tiilimurskaa pohjaa myöten (55 cm). n. 40 cm:n syvyydellä myös vähän hiiltä ja eläimenluita. Savipohja.

Kuoppa 15 Kaivettu syvyys 60 cm. Multamaata, jossa fajanssia, posliinia, pullolasia, eläimen hammas ja pohjaa (60 cm) myöten tiilimurskaa. Sorapohja

Linja 4

Kuoppa 16 Kaivettu syvyys 30 cm. Mullan ja hiekan sek. maata, alla puhdas hiekka.

Kuoppa 17 Kaivettu syvyys 30 cm. Multamaata, jossa jokunen tiilensiru. Savipohja.

Kuoppa 18 Kaivettu syvyys 35 cm. Multamaata, jossa jokunen tiilensiru. Savipohja.

Kuoppa 19 Kaivettu syvyys 55 cm. Multamaata. Kerrostuman yläosasta mm. posliinin paloja, liitupiipun pala ja eläimen luita. Tiilimurskaa vähän savipohjaan asti.

Kuoppa 20 Kaivettu syvyys 50 cm. Multamaata, jossa mm. tiilimurskaa ja tasolasia. Koekuopan luoteisosassa on 40-45 cm:n syvyydestä alaspäin

lounais-koillissuuntaisesti kivirivi kaivannon poikki. Se saattaa olla kevyen rakennuksen kivijalkaa. Kivien päällä on n. 5 cm:n paksu hiekkakerros, joka jatkuu ylärinteen puolella ohuena savikerroksena ja alarinteen puolella lahona puujuovana, jonka päällä on myös ohut hiekkakerros. Näiden alla kivien välissä olevassa savensekaisessa kerroksessa on vielä vähän tiilen siruja.

Linja 5

- Kuoppa 21 Kaivettu syvyys 30 cm. Mullan ja hiekan sekainen maa, jossa jokunen tiilensiru. Hiekkapohja
- Kuoppa 22 Kaivettu syvyys 25 cm. Multamaa, jossa jokunen tiilensiru. Savipohja.
- Kuoppa 23 Kaivettu syvyys 25 cm. Multamaa, jossa jokunen tiilensiru ja luunsiru, fajanssinpala ja nykyaik. rautanaula. Savipohja
- Kuoppa 24 Kaivettu syvyys 50 cm. Multamaata, jonka yläosasta liitupiipun pala (22468:13), muualta vähän tiilimurskaa pohjaa (50 cm) myöten. Savipohja
- Kuoppa 25 Kaivettu syvyys 45 cm. Multamaata, jossa paljon tiilimurskaa koko kuopan alueella 30 cm:n syvyydestä pohjasaveen asti (40 cm). Lasinpaloja, liitupiipun paloja n. 35 cm:n syv. Koekuopan luoteispuoliskossa oli tiilimurskan seassa muutama kivi sekä niiden luoteissivulla lahoa puuta, jotka saattavat kuulua samaan rakenteeseen kuin kuopan 20 kivirivi. Savipohja

Linja 6

- Kuoppa 26 Kaivettu syvyys 25 cm. Likaantunut hiekka, savipohja
- Kuoppa 27 Kaivettu syvyys 30 cm. Multamaata, jossa jokunen tiilen pala. Savipohja
- Kuoppa 28 Kaivettu syvyys 35 cm. Multamaata, jonka pohjalta posliinia. Savipohja.
- Kuoppa 29 Kaivettu syvyys 50 cm. Multamaata, jossa jokunen tiilen pala, pullolasia ja nahanpala lähellä kerroksen pohjaa (50 cm). Savipohja.
- Kuoppa 30 Kaivettu syvyys 45 cm. Multamaata, jossa jonkin verran tiilimurskaa pohjaa myöten sekä posliinin ja lasin paloja. Myös tämän kuopan luoteispuoliskossa on pohjasaveen osittain painuneita kiviä, jotka saattavat liittyä viereisten kuoppien 20 ja 25 rakenteeseen, mutta olla myös luonnonkiviä. Kivien pinta-syvyys 23-40 cm.

Linja 7

- Kuoppa 31 Kaivettu syvyys 25 cm. Multamaata, savipohja.
- Kuoppa 32 Kaivettu syvyys 25 cm. Multamaata, savipohja.
- Kuoppa 33 Kaivettu syvyys 35 cm. Multamaata, sorapohja.
- Kuoppa 34 Kaivettu syvyys 50 cm. Multamaata, sorapohja

Linja 8

- Kuoppa 35 Kaivettu syvyys 30 cm. Multamaata, sorapohja.
 Kuoppa 36 Kaivettu syvyys 20 cm. Multamaata 10 cm, soraa 10 cm, savipohja
 Kuoppa 37 Kaivettu syvyys 40 cm. Soran sekaista multamaata.
 Kuoppa 38 Kaivettu syvyys 55 cm. Soran sekaista multamaata, tiilimurskaa. Savipohja 55 cm:n syvyydessä.

Yhteenveto peltokerrostumasta ja löydöksistä

Tutkittu alue oli ollut viljelysmaana, mikä näkyi selvästi peltomultakerrostumassa. Se oli kauttaaltaan sekoittunutta ja raja kyntökerroksen ja koskemattoman maan välillä oli yleensä varsin selvä. Tämä koski etenkin pellon yläreunaa tien vieressä, missä ylimmän koekuopparivin kohdalla peltomultakerroksen alla oli puhdas, hieno hiekka. Muualla oli yleensä kova savipohja, muutamassa kuopassa myös sora.

Rinnettä alaspäin mentäessä peltokerros paksuuntui selvästi. Rinteen yläosassa, kahden ylimmän koekuopparivin kohdalla sen vahvuus oli vain noin 15 – 25 cm, mutta alemmissa koekuoppariveissä jo 45-60 cm. Syynä tähän lienee osaltaan se, että ruokamulta on vähitellen valunut alaspäin maata muokattaessa. Mahdollista on myös, että rinnettä on tarkoituksella loivennettu.

Peltomultakerros sisälsi etupäässä tiilimurskaa, pullo- ja tasolasia, fajanssi-, punasavi- ja posliiniastioiden paloja, rautanauloja, eläinten luita ym, eli löytöjä, joita yleensäkin löytyy peltomullasta. Löytöjen joukossa on myös jokunen liitupiipun pesän pala, öljylampun lasikuvun palasia sekä pala pyöreästä rautakuulasta, joka lienee nuohoojan harjan paino. Edellä lueteltuja löytöjä tuli esiin niin pintakerrostumista kuin koskemattoman pohjan tuntumastakin. Löydösten esiintymistiheydestä voidaan sanoa, että niitä oli runsaammin tutkimusalueen lounais- ja eteläpuoliskossa, Kainosen pihapiirin lähistöllä, harvemmassa kauempana alueen pohjois- ja itäosassa. Tiilimurskaa oli runsaammin rinteen alaosan koekuopissa ja sitä saattoi esiintyä siruina myös pohjasaveen painuneena. Koekuopista esiin saatu löytöaineisto oli lähes kauttaaltaan nuorta ja pääsääntöisesti korkeintaan 1800-luvulle ja sitä nuoremaksi ajoitettavissa olevaa. Ainoastaan yksi liitupiipun pesän puolikas (:13) on ajoitettavissa 1600-luvun puolelle tai 1700-luvulle. Se löytyi kuitenkin sekoittuneesta peltomullasta.

Merkkejä mahdollisesta kiinteästä rakenteesta havaittiin ainoastaan tutkimusalueen alaosasta, alimman koekuopparivin rinnakkaisista kuopista 20 ja 25, ehkä myös kuopista 30. Koekuopista 20 ja 25 paljastui kummastakin ylärinteen puolelta lounaiskoillisuuntainen, kaivannon poikki ulottuva kivirivi. Kyseessä saattaa olla kevytrakenteisen **rakennuksen perustus**.

Kuopassa 20 kivet olivat osin pohjasavessa, mutta pintaosastaan savensekaisessa kerrostumassa, jossa oli vähän tiilensiruja. Kivirivin päällä oli ohut hiekkakerros (5 cm), joka jatkui ohuena kerroksena alarinteen suuntaan. Sen alla oli ohut laho puutaso (lautataso?), jonka syyt näyttivät olleen luode-kaakkosuuntaisesti. Ylärinteen puolella hiekkakerroksen tasolla oli vaalea, kuiva savikerros ja sen päällä myös ohut, laho puukerros.

Kivet olivat noin 40-45 cm:n syvyydessä pinnasta lukien ja mainitut hiekka- ja puukerrokset 35-40 cm:n syvyydessä. Yläpuolella olevassa peltomultakerroksessa oli varsin runsaasti tiilimurskaa. Muista koekuopista poikkeavaa esineistöä kuopasta ei löytynyt.

Koekuopan koillispuolella 6 m:n päässä olevassa kuopassa 25 kivirivi vaikutti hataramalta kuin em. kuopasta paljastunut, mutta siihenkin näytti liittyvän lahoa puuta. Se oli ylärinteen puolella kivien vieressä ja 45 cm:n syvyydellä saven pinnassa. Puusyyt näyttivät olevan päinvastaiset kuopan 20 puutasoon nähden. Kivet olivat kerrostumassa, jossa oli tavallista runsaammin tiilimurskaa. Kerrostuma alkoi 30 cm:n syvyydestä ja ulottui pohjasaveen (syv. 40 -45 cm) asti koko kuopan alueella.

Koekuopassa 30, edellisen kuopan koillispuolella 5 m:n päässä oli peltokerroksen pohjalla, osin pohjasavessa, neljä kiveä, jotka voivat niin ikään liittyä edellisiin tai olla myös luonnonkiviä. Niitä oli jokunen savessa ylempänä rinteessä. Tiilimurskaa oli kyntökerroksessa enää vähän.

Edellä kuvattujen koekuoppien viereen, 3-5 m:n etäisyydelle lounais-, luoteis- ja pohjoispuolelle kaivetuista koekuopista ei paljastunut mitään rakennukseen viittaavaa. Savipohjan yläpuolella oleva peltomultakerros oli sekoittunut ja sisälsi samankaltaisia löydöksiä kuin muutkin koekuopat. Löytöalue näyttäisi näin ollen jatkuvan kyseisillä suunnilla korkeintaan kuoppien välimaastoon. Rakenteen jatkumista alarinteen eli kaakon suuntaan ei selvitetty, koska se oli uurnahautausmaa-alueen ulkoreunalla tai ulkopuolella.

Koekuopista paljastuneet kivirivit jätettiin paikalleen ja niiden päälle laitettiin muovit kuoppia peitettäessä.

5. Lopuksi

Ruskon kirkon eteläpuolella, nykyisen hautausmaa-alueen ulkopuolella olevalle entiselle peltoalueelle kaivettiin 38 koekuoppaa konekaivun arkeologisen valvonnan periaatteella. Peltomaakerros oli maanmuokkauksessa sekaantunutta. Siitä löydetty esineistö oli pääsääntöisesti ajoitettavissa 1800-luvulle tai sitä nuoremaksi. Vain yksi pienikokoinen liitupiipun pesän puolikas (:13) saattaa kuulua 1600-luvun puolelle, mutta sekin löytyi sekoittuneesta peltomultakerroksesta.

Suunnitellun uurnahautausmaa-alueen kaakkoisreunasta, alimman koekuopparivin kuopista 20 ja 25 paljastui kivirivi ja lahoa puuta, jotka saattavat olla paikalla sijainneen kevytrakenteisen rakennuksen pohjarakenteita. Uurnahautausmaan suunnitelmassa kyseisellä alueella on hautausmaata kiertävä tie sekä metalliaita ja portti.

Koekuopituksessa paljastui siis yksi mahdollinen kiinteä rakenne – kevytrakenteiselta vaikuttava rakennuksen pohja – koekuopista 20, 25 ja ehkä 30. Näiden havaintojen perusteella tulisi kyseisten koekuoppien välimaastossa ja lähiympäristössä tehdä lisätutkimuksia, mikäli uurnahautausmaan rakentaminen toteutetaan tutkimusajankohdan suunnitelman mukaisesti. Uurnahautausmaa-alueen muulla osalla ei havaittu mitään muinaisjäännöksiin viittaavaa.

6. Muut havainnot

Seurakuntamestari Taito Ahon mukaan Ruskon kirkon lähiympäristössä on ainakin kolme paikkaa, jotka ovat kiinnittäneet hänen huomiotaan haudan- ym kaivutyön yhteydessä. Yksi niistä on vanhalla hautausmaalla, kirkon asehuoneen etelänurkasta runsaan 10 metrin päässä olevan vanhan vaahteran eteläpuolella, noin kolmen metrin päässä puusta. Kaivettaessa kuluvan vuoden puolella Into Juhani Niemisen hautaa, oli noin 1,8 m:n syvyydestä tullut esiin yksi porraskivi, joka oli jouduttu poistamaan. Havainnon mukaan vieressä oli toinenkin porras. Se tulee vastaan jossain vaiheessa viereen tehtävän haudan kaivun yhteydessä.

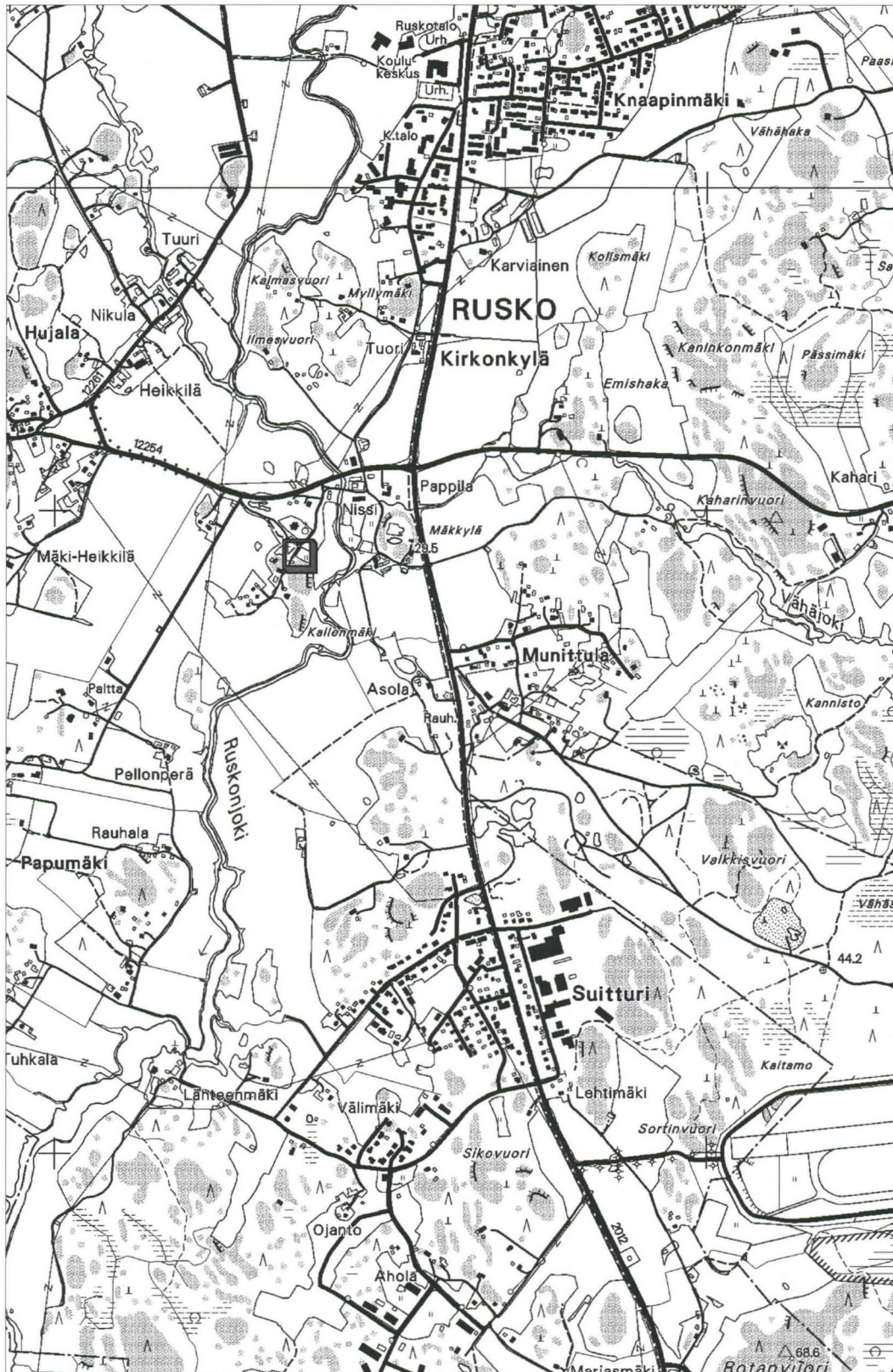
Toinen havaintokohde on kirkon itäpäädyn puolella hautausmaan ulkopuolella. Kaivettaessa maata hautausmaan itäportille johtavan tiepengerryksen pohjoispuolella valaisimen kohdalla, oli esiin tullut nokista maata ja kivikkoa. Paikka on kirkkomäen koillisrinteen juurella.

Kolmas paikka on nyt koekuopitetun urnahautausmaa-alueen koillispuolella, runsaan 30 m:n päässä rinteessä olevan kellarin lähistöllä alarinteen puolella. Alueelta on tullut esiin ainakin tiilimurskaa runsaasti. Kellari on tarkoitus kunnostaa urnien säilytystilaksi.

Turussa 14.8.2007

Heljä Brusila
Turun maanuntamuseo

Ote peruskartasta 1044 07 MK 1:20000

RUSKO, Uurnahautausmaa

RUSKO UURNAHAUTAUSMAA
 KOEKUOPITUS
 26.-27.7.2007
 YLEISKARTTA 1:500
 LIITE 2
 H. BRUSILA

- UURNAHAUTAUSMAA
- PORTTI
- SUUNNITELTU KULKUREITTI
- ||||| alue jolla mahd. historiallisen ajan rakennuksen pohja. Laajuus alarinteen suuntaan ei tiedossa

RUSKO UURNAHAUTAUSMAA

KOEKUOPAT

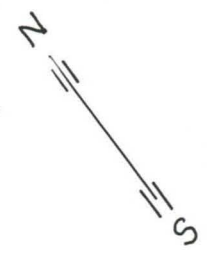
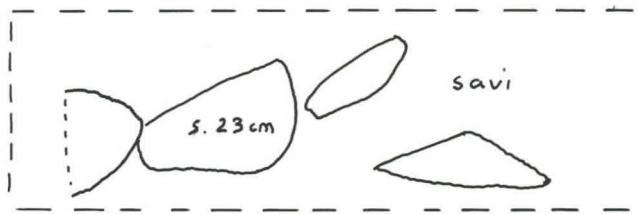
20, 25, 30

MK 1:20

LIITE 3

H. BRUSILA

KOEKUOPPA 30

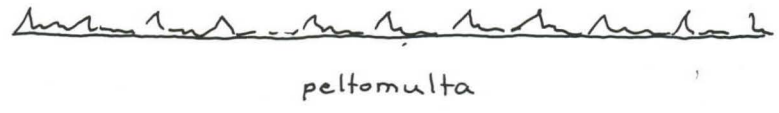

KOEKUOPPA 25

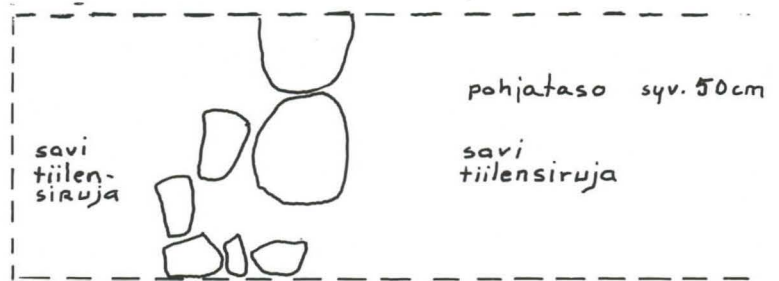
kivimurikka
 peltomulta
 runs. tiilim.
 laho puu

KOEKUOPPA 20

laho puu
 pohja
 tiilimurkska
 savi
 hiekkavaanoja
 laho puu
 pohja

kivimurikka
 peltomulta
 savi
 tiilensiruja

2007

TMM 22468   Rusko Uurnahautausmaa   TMM 22468

Historiallisen ajan löytöjä, jotka Turun maakuntamuseon tutkija Heljä Brusila on ottanut talteen Ruskon uuden uurnahautausmaan kohdalta 26.-27.7. 2007 suoritetun arkeologisen koekuopituksen yhteydessä. Löydöt muodostavat otannan 38 koekuopasta ja antavat läpileikkauksen peltoalueen löytöaineistosta.

Luetteloinut Heljä Brusila

1 Seltteripullon pala, 1 kpl
Kylkipala pystyseinäisestä, ruskeaksi lasitetusta pullosta.
Mitat: 98x53x5 mm.

2 Tasolasin pala, 1 kpl
Sinertävää, läpikuultavaa lasia.
Mitat: 30x18x2 mm.

Koekuoppa 2, peltomultakerros, syv. 15-20 cm

3 Seltteripullon pala, 1 kpl
Kuten n:o 1.
Mitat: 78x71x5 mm.

Koekuoppa 3, peltomulta

4 Posliiniastian pala, 1 kpl
Valkoinen.
Mitat: 35x21 mm

5 Posliiniastian palasia, 2 kpl
Lautasesta, sisäpinnalla keltainen lasitus.
Mitat: suurin 55x35 mm.

Koekuoppa 4, peltomulta

6 Saviastian paloja 2 kpl
Punasavea, reunapaloja kahdesta eri astiasta, toisessa ruskea, toisessa vaalean kellertävä lasitus
Mitat 27x26 mm ja 31x26 mm.

7 Tasolasin pala, 1 kpl
Sinertävä.
Mitat: 35x9 mm.

Koekuoppa 10, peltomulta, syv. 40 cm

- 8 Poran terä, 1 kpl
Rautaa, ruostunut, terä ilm. katkennut.
Mitat: Pit. 103 mm.

Koekuoppa 10, peltomulta syv. 45 cm

- 9 Saviastian pala, 1 kpl
Reunapala, punasavea.
Mitat: 12x10 mm

Koekuoppa 14, peltomulta syv. 55 cm

- 10 Saviastian pala, 1 kpl
Punasavea, reunapala, vihreä lasitus sisäpinnalla.
Mitat: 45x30 mm.

Koekuoppa 14, peltomulta, syv. 45-50

- 11 Liitupiipun pala, 1 kpl
Pesän puolikas, simpukkakoristeinen.
Mitat: 38x23 mm.

Koekuoppa 19, peltomulta, syv. 15-20 cm

- 12 Tiilen paloja 3 kpl
Pieniä paloja nykyaikaisesta tiilestä..

Koekuoppa 20, syv. 50 cm.

- 13 Liitupiipun pala 1 kpl
Pesän puolikas, pieni kapea malli. Kannassa kruunu ja FH
Mitat: halk. 16 mm, kork. 37 mm

Koekuoppa 24, peltomulta, syv. 25 cm

- 14 Rautapainon puolikas, 1 kpl
Nuohoojan harjasta, ruosteinen.
Mitat: halk. 53 mm.

Koekuoppa 24, peltomulta, syv. 35 cm

- 15 Liitupiipun pala, 1 kpl

Pesän pohjasta, simpukkakoristeinen..
Mitat: 26x17 mm.

- 16 Liitupiipun pala, 1 kpl
Pesän kyljestä, koristelua.
Mitat: 20x10 mm.

- 17 Lasikuvun paloja, 3 kpl
Öljylampun lasikuvusta, kuvun kantapala ja kaksi kylkipalaa.
Vaaleanvihertävää ohutta lasia
Mitat: suurimmat 22x30 ja 39x27 mm.

Koekuoppa 25, peltomulta, syv. 35 cm

- 18 Posliiniastian pala, 1 kpl
Lautasesta, valkoinen, kukkakoristelu.
Mitat: 70x43 mm.

Koekuoppa 28, peltomulta syv. 30 cm

- 19 Saviastian pala, 1 kpl
Punasavea, ruskea lasitus sisäpinnalla.
Mitat: 32x24 mm.

- 20 Fajanssiastian pala, 1 kpl
Lautasen pohjasta. Valkoinen.
Mitat: 36x25 mm.

Koekuoppa 30, peltomulta, syv. 30 cm

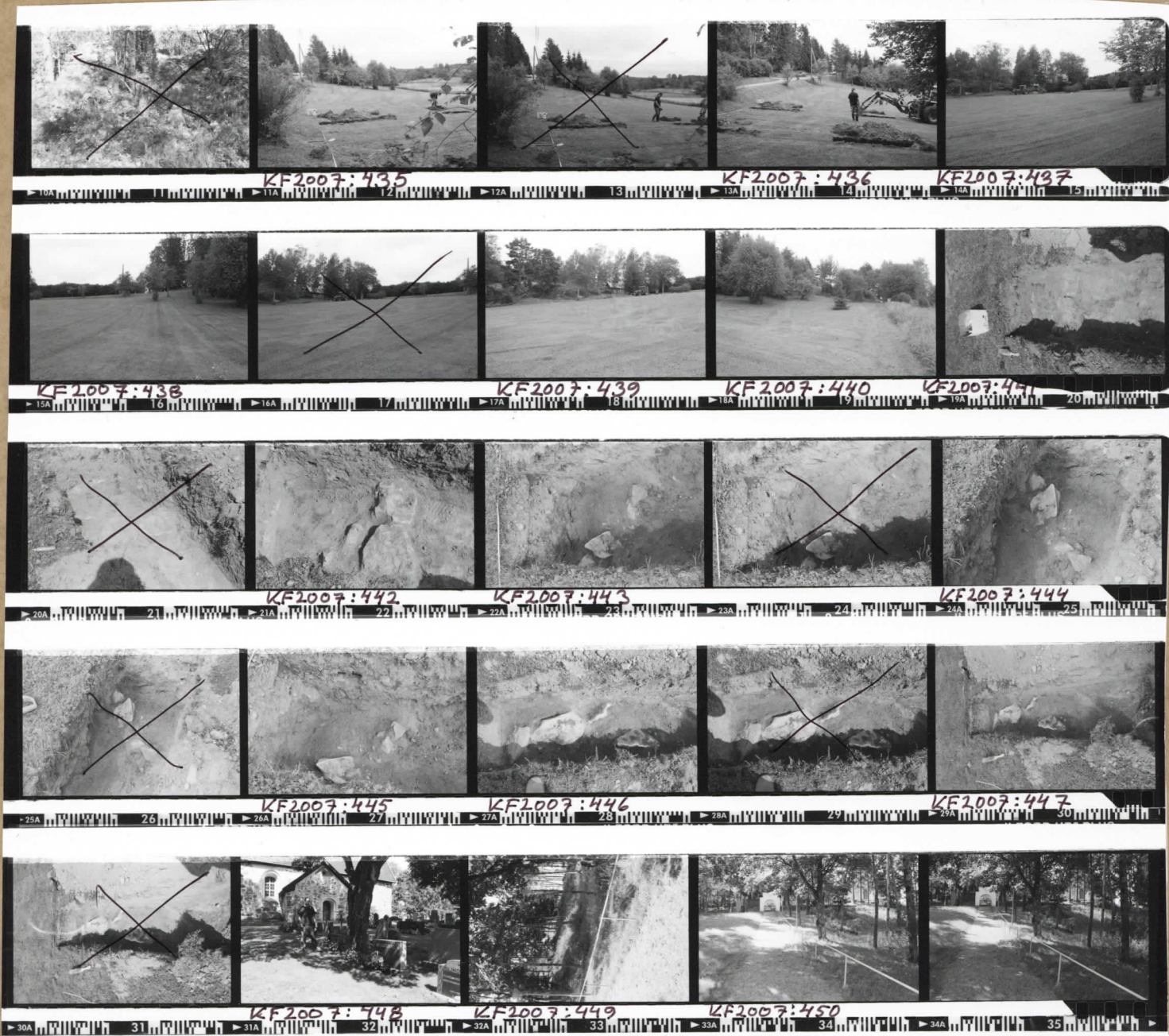

Mustavalkonegatiiviluettelo/ Turun maakuntamuseo

Kuvausaika: 26.-27.7.2007
 Kuvaaja: Heljä Brusila

- KF2007:435 Rusko, Uurnahautausmaa. Uuden uurnahautausmaan alue kuvattuna lounaasta. Koekuoppa 2 kuvan keskellä.
- KF2007:436 Rusko, Uurnahautausmaa. Uurnahautausmaan alue kuvattuna etelästä. Koekuopat 1, 2 ja 6-7 edustalla.
- KF2007:437 Rusko, Uurnahautausmaa. Uurnahautausmaan alue rinteen yläosassa. Kuvattu idästä.
- KF2007:438 Rusko, Uurnahautausmaa. Uurnahautausmaa-alueen koillisreunaa rinteen yläosassa. Kuvattu kaakosta.
- KF2007:439 Rusko, Uurnahautausmaa. Uurnahautausmaan alue rinteen yläosassa. Kuvattu idästä.
- KF2007:440 Rusko, Uurnahautausmaa. Rinteen kaakkoisreunaa alarinteen puolella, uurnahautausmaasta kaakkoon. Kuvattu etelästä.
- KF2007:441 Rusko, Uurnahautausmaa. Koekuoppa 20, jonka luoteisosassa kivirivi. kuvattuna kaakosta
- KF2007:442 Rusko, Uurnahautausmaa. Koekuoppa 20. Kivirivi kuopan lounaisreunalta kuvattuna.
- KF2007:443 Rusko, Uurnahautausmaa. Koekuoppa 25, jonka luoteisosassa kivirivi. Kuvattu kuopan lounaisreunalta.
- KF2007:444 Rusko, Uurnahautausmaa. Koekuoppa 25. Kivirivi kuvattu idästä.
- KF2007:445 Rusko, Uurnahautausmaa. Koekuoppa 25, jonka luoteisosassa kivirivi. Kuvattu kuopan lounaisreunalta.
- KF2007:446 Rusko, Uurnahautausmaa. Koekuoppa 30. Kivirivi kuvattu kuopan lounaisreinalta
- KF2007:447 Rusko, Uurnahautausmaa. Koekuoppa 30. Kivirivi kuvattu kuopan lounaisreinalta
- KF2007:448 Rusko, hautausmaa. Puun vieressä kuvan keskellä olevan haudan kohdalta on löydetty kiviaskelmat.
- KF2007:449 Rusko. Kirkon itäpuolella hautausmaalle johtavan käytävän pohjoispuolelta havaitun kivikon ja nokimaan aluetta
- KF2007:450 Rusko. Kirkon itäpuolella hautausmaalle johtava käytävä. Nokimaakivikko aidasta ja valaisinpylvästä oikealle eli pohjoiseen.

RUSKO Uurnahautausmaa
Koekuopitus 26.-27.7.2007
Valok. Heljä Brusila
TMM

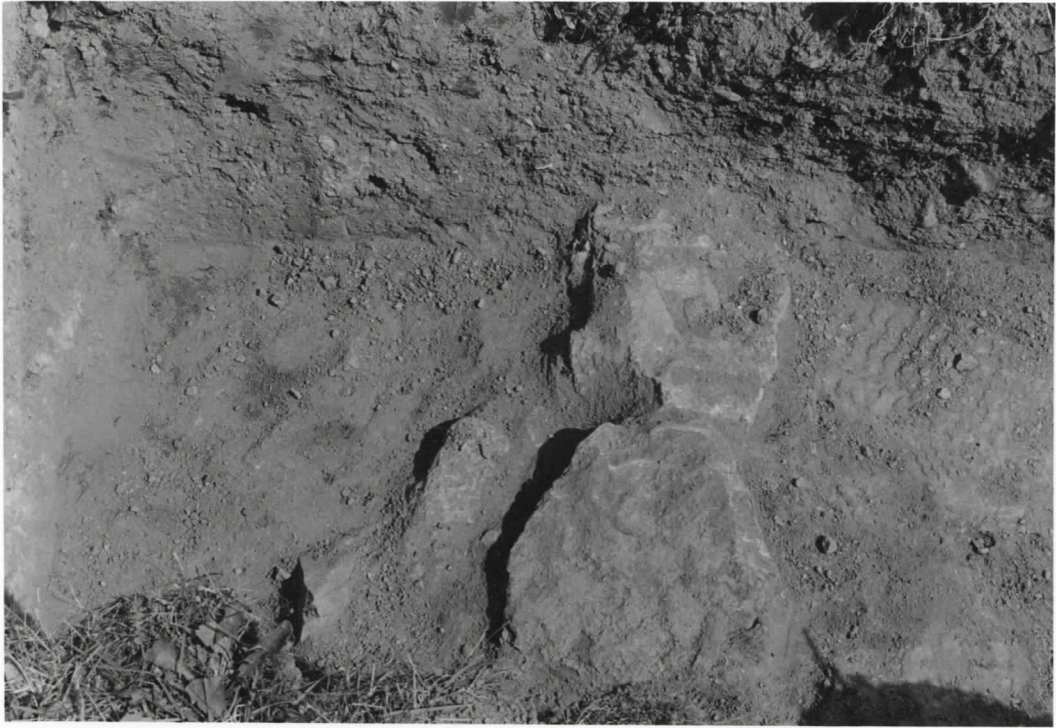

1. Uurnahautausmaan alue lounaasta

2. Uurnahautausmaan alue idästä

3. Koekuopan 20 kivirivi lounaasta.

4. Koekuopan 25 kivirivi idästä